

[Niels Helvog Petersen.]

delse på. Det er de resterende ca. 2 milliarder kr. eller op imod 2 milliarder kr., der er det bemærkelsesværdige.

Af disse 2 milliarder kr.s overskridelse på de lovbundne udgifter i forhold til det budgetterede er vel kun en 1½ milliard kr. resultat af regeringens virksomhed direkte, der re ½ milliard kr., som skyldes EF-medlemskabet. Af de 1½ milliard kr. skyldes ca. 600 mill. kr. ny lovgivning, som regeringen direkte har haft indflydelse på, og hvor regeringen altså har haft et medansvar for at sætte bevillingerne op. De resterende 900 mill. kr. er reelle stigninger på de såkaldt lovbundne områder. Det er dette tal, jeg godt lige vil hæfte mig ved et øjeblik, disse 900 mill. kr., en lille milliard kr.

Regeringen har i den finansplan, som just er kommet frem, angivet, at skønnet for de lovbundne udgifter i det finansår, vi nu er i, 1973-74, stort set er uændret i forhold til finanslovskønnet.

Der er altså ikke nogen bevægelse på posten de lovbundne udgifter. Hvor realistisk er det skøn? Jeg tror ikke, det er særlig realistisk, når vi tager forløbet af det svundne finansår i betragtning. Vi frygter, at det skøn, man her opstiller optimistisk for de lovbundne udgifters udvikling i år, vil vise sig at være forkert, og at vi altså får en udvikling, som vi havde det i det svundne finansår. Jeg hører gerne økonomi- og budgetministerens betragtninger over netop dette emne, udviklingen i de lovbundne udgifter i disse måneder.

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger om udenrigs-, forsvars- og markedspolitik. Vi har nylig i samlingen haft særdebatter om disse emner, og jeg tror ikke, jeg kan tilføre diskussionen noget væsentligt nyt så kort tid efter. Jeg kan dog ikke lade være med at sige i anledning af, at der er NATO-ministerrådsmøde i København, at vi vil i det radikale venstre støtte alle bestræbelser, der er egnet til at lægge pres på regeringerne i Grækenland, Portugal og Tyrkiet i retning af at indføre demokratiske tilstande i deres hjemlande og sikring af frihedsrettighederne. Det er og bliver en belastning for alliancen, at der i dens medlemskreds findes lande med regeringsformer fjernt fra demokrati og tilsikrede frihedsrettigheder.

Samlingen har bragt os et forsvarsforlig.

Vi er i det radikale venstre meget tilfredse med dette forlig, som imødekom væsentlige radikale synspunkter. I særlig grad lægger vi vægt på, at der blev opnået en tjenestetid på 9 måneder, et ønske, som det radikale venstre har fremført siden 1967. Lad mig også kvittere for den imødekommenhed, regeringen har vist det radikale forslag om særlige sikkerhedspolitiske initiativer.

Om markedspolitikken kun den ene bemærkning, at vi jo 1. juli overtager formandskabet i EFs Ministerråd, og at der hermed er lagt en meget vanskelig opgave hen til både regeringen, dens medlemmer og administrationen i alle led. Man har fra regeringsside optimistisk givet udtryk for, at alt var vel forberedt, og at man stod vel rustet til at møde denne opgave; vi håber, optimismen vil vise sig at have været berettiget.

Et tilbageblik over samlingens forløb viser, at denne samling ikke adskiller sig fra andre samlinger, når det drejer sig om det store felt af almindeligt lovgivningsarbejde i udvalgene. Det har i udvalgene været muligt i mange tilfælde at tale sig fornuftigt til enighed om meget, og det er den virksomhed — man kan sige den ikke særlig påagtede virksomhed, som foregår på Christiansborg — hvor man taler fornuftigt om tingene, som gør det daglige arbejde på Christiansborg værd at have med at gøre, og som også gør, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Orla Møller, har ret, når han siger, at på trods af de meget, skal vi sige tilspidsede situationer, vi har oplevet også i denne samling, hvor meget reel uenighed skiller parterne om det politiske, så er det samtidig, heldigvis, en samling, vi kan forlade, uden at der er skabt stærk, personlig bitterhed. I henseende til disse sager adskiller denne samling sig ikke fra andre; snarere må man vel sige, at tværtimod har vi i denne samling oplevet en tendens til, at partierne indgår friere i forskellige kombinationer, end de tidligere har gjort.

Jeg synes også, man ser hyppigere end før en tendens til, at enkeltmedlemmer afviger fra deres partiers standpunkter på en måde, som kun gavner debatten i salen. Det er, som om der på begge leder, både når det drejer sig om partierne i deres forhold til hinanden, og når det drejer sig om enkeltmedlemmer i forhold til partierne, i det dag-